

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/106/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2720200863
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2720200863.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Matúš Staríček a sudkýň: JUDr. Ľubica Bundzelová a JUDr. Janka Benkovičová, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/XX, C., zastúpený advokátom: JUDr. Rastislav Lenart, so sídlom Pollova 32, Košice, proti žalovanému: D. E. - zemné, výkopové a demolačné práce, s miestom podnikania Vrádište 236, IČO: 47 142 146, zastúpený advokátom: JUDr. Václav Sosna, so sídlom Námestie slobody 2, Skalica, o zaplatenie 20.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 7C/13/2020-149 zo dňa 29.03.2022, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 48 ods. 2, § 451 ods. 1 a 2, § 457, § 488, § 489, § 560, § 588 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 178 ods. 1, § 180, § 181 ods. 2, § 274 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Skalica dňa 07.07.2020 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 20.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 07.05.2020 do zaplatenia. Žaloba bola odôvodnená tým, že dňa 27.02.2020 bola medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim uzatvorená kúpnopredajná zmluva, ktorej predmetom bol predaj samohybného pracovného stroja zn. CATERPILLAR, model 438 C, VIN: 1TR00821, rok výroky 1997 s výbavou, s kúpnu cenou 6.000 eur, ktorú žalobca dňa 28.02.2020 na účet žalovaného uhradil. Žalovaný požadoval od žalobcu úhradu ďalšej sumy 14.000, ktorú žalobca uhradil na účet F. E. na jeho účet dňa 26.02.2020 (ešte pred podpisom kúpnej zmluvy), a teda kúpna cena nebola iba 6.000 eur, ale až 20.000 eur (v súlade so zverejneným inzerátom). Žalobca za krátku dobu po kúpe stroja zistil, že tento má vážne vady (najmä netesnosti, chyby v elektroinštalácii, no hlavne prasknutý rám stroja). Žalobca ako kupujúci si voči žalovanému ako predávajúcemu Pokusom o zmier 1 uplatnil právo zo zodpovednosti za vady a žiadal od žalovaného odstránenie vád stroja v lehote najneskôr 15 dní od doručenia Pokusu o zmier 1 s tým, že ak v tejto lehote nebudú vady (ktoré robili stroj neupotrebitelným) odstránené, odstupuje od zmluvy zo dňa 27.02.2020, odstúpenie je účinné márnym uplynutím 15-teho dňa. Pokus o zmier 1 žalovaný prevzal dňa 21.04.2020, avšak vady stroja neodstránil, odpovedal len listom zo dňa 04.05.2020, v ktorom okrem iného požadoval od žalobcu pristavenie stroja v takom stave v akom bol odovzdaný. Odstúpenie od zmluvy sa stalo účinným dňa 07.05.2020, t.j. po uplynutí 15 dní od doručenia výzvy žalovanému (21.04.2020). Napriek

Pokusu o zmier 2, doručenému žalovanému dňa 10.06.2020, žalovaný sumu 20.000 eur žalobcovi neuhradil. V závere žaloby bolo uvedené, že sa žalobca dovoľáva absolútnej neplatnosti kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 27.02.2020 v zmysle § 39 a § 3 OZ, keď žalobca bol zo strany žalovaného uvedený do omylu, preto je tento právny úkon neplatný od začiatku.

3. K doručenej žalobe sa písomným podaním zo dňa 09.10.2020 vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že s podanou žalobou nesúhlasí, táto je neopodstatnená a nedôvodná s tým, že žalovaný neporušil žiadnu povinnosť a žalobcovi nič nedlhuje, nemá voči žalobcovi žiadny nespĺnený záväzok, stroj nemal žiadne skryté vady, na zrušenie kúpnej zmluvy nebol žiadny dôvod. Za nesporné označil to, že žalovaný ponúkal stroj na predaj prostredníctvom inzerátu, o stroj prejavil záujem žalobca, ktorý žalovaného kontaktoval, nespornou bola i dohoda na kúpnej cene 20.000 eur medzi sporovými stranami, ktorú žalobca žalovanému uhradil (14.000 eur ako preddavok a 6.000 eur ako doplatok). Nesporným je riadne odovzдание a prevzatie stroja žalobcom s tým, že žalovaný umožnil obhliadku stroja a stroj mu aj predviedol. Nesporným je aj to, že žalobca predmet kúpy (stroj) žalovanému nevrátil, má ho doposiaľ u seba. Žalovaný poprel tvrdenie žalobcu o vadách stroja s tým, že k vadám stroja došlo až vinou žalobcu (nesprávne používanie). Žalovaný poprel akékoľvek skryté vady stroja. Žalovaný na obranu tiež uviedol, že žalobca sa domáha vrátenia peňazí napriek tomu, že sám doposiaľ nevrátil stroj žalovanému. V tomto prípade ide o synalagmatický vzťah, pri ktorom musí byť vrátenie plnenia vzájomné. Podanej žalobe by teda nebolo možné vyhovieť ani v prípade, ak by žalobca preukázal existenciu údajných väd.

4. Súd prvej inštancie nariadil na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré sa dostavil žalobca, jeho zástupca ako i zástupca žalovaného (v substitúcii). Zástupca žalobcu navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko tento svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, na pojednávanie sa nedostavil, pričom predvolanie bolo zástupcovi doručené riadne a včas. Zástupca žalovaného sa k tomuto procesnému návrhu na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného vyjadril tak, že nesúhlasí s vydaním rozsudku pre zmeškanie žalovaného, nakoľko tento nebol na pojednávanie predvolaný. Súd prvej inštancie oboznámil prítomné subjekty na pojednávaní o tom, že na pojednávanie dňa 29.03.2022 boli predvolaní len zástupcovia sporových strán v zmysle § 178 CSP (t.j. bez samotných sporových strán), a teda nie sú splnené podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, nakoľko na pojednávanie nebol predvolaný žalovaný, ale len jeho zástupkyňa, ktorá sa na pojednávanie dostavila.

5. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že dňa 27.02.2020 bola medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovaným ako predajcom uzatvorená písomná kúpna zmluva, ktorej predmetom bol samohybný pracovný stroj zn. CATERPILLAR, model 438 C, VIN: 1TR00821, rok výroky 1997 s výbavou (ďalej len ako „stroj“), s dohodnutou kúpnu cenou 6.000 eur, ktorú sa žalobca zaviazal uhradiť na účet žalovaného v deň podpisu tejto zmluvy. Podľa zmluvy predmet zmluvy nemá žiadne vady s tým, že predávajúci nezamiechal žiadne skryté vady. Podľa zmluvy sa žalobca ako kupujúci so stavom predmetu kúpy riadne oboznámil jeho obhliadkou a skúšobnou jazdou. Kúpna cena vo výške 6.000 eur bola žalobcovi žalovaným vyúčtovaná faktúrou č. 12000006 zo dňa 27.02.2020.

6. Písomnosťou zo dňa 16.04.2020 (pokus o zmier) žalobca prostredníctvom svojho zástupcu okrem iného oznámil žalovanému, že na predmete kúpy podľa kúpnej zmluvy zo dňa 27.02.2020 zistil vážne vady, a to najmä netesnosti, nefunkčné nastavovanie zadnej nápravy, chyby v elektroinštalácii, no hlavne prasknutý rám stroja. Žalobca ako kupujúci si voči žalovanému ako predávajúcemu Pokusom o zmier 1 uplatnil právo zo zodpovednosti za vady podľa § 597 ods. 1, § 599 OZ s tým, že ak v lehote najneskôr 15 dní žalovaný neodstráni vady stroja, odstupuje od zmluvy zo dňa 27.02.2020. Odstúpením od zmluvy sú zmluvné strany povinné si vydať - vrátiť poskytnuté plnenia. Písomnosť bola žalovanému doručená dňa 21.04.2020. Na písomnosť reagoval žalovaný listom zo dňa 04.05.2020, v ktorom okrem iného uviedol, že suma 14.000 eur, resp. aj časť zo sumy 6.000 eur bude žalobcovi vrátená až po pristavení stroja žalovanému v stave, v akom mu bol odovzdaný. V písomnosti zo dňa 05.06.2020 žalobca žalovanému oznámil, že pristavenie stroja podmieňoval vrátením čiastky 14.000 eur. Písomnosť žalovaný prevzal dňa 10.06.2020.

7. Súd prvej inštancie, poukazujúc pritom na obranu žalovanej strany, ako i na predbežné právne posúdenie súdom uvedené sporovými stranami na pojednávaní (že v danom prípade sa jedná o synalagmatický vzťah), dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, nie je možné jej vyhovieť, čoho následkom je jej zamietnutie. V danom prípade išlo o sporovú vec, kedy je súd viazaný tým, čoho

sa žalujúca strana (v tomto prípade žalobca) domáha, čo je dané žalobným návrhom (tzv. petitom) v kontexte skutočností obsiahnutých v žalobe, resp. neskorších vyjadrení v spore. Najmä žalobný návrh (petit) určuje predmet sporu.

8. Súd prvej inštancie uviedol, že je nesporným, že žalobca ako kupujúci na základe kúpnej zmluvy zo dňa 27.02.2020, uzatvorenej v zmysle § 588 OZ, prevzal od žalovaného ako predávajúceho predmet kúpy (stroj), pričom nesporným bolo aj to, že v tejto súvislosti žalobca v prospech žalovaného uhradil celkovo sumu 20.000 eur, ktorej vrátenia sa podanou žalobou od žalovaného domáhal. Žalovaný túto sumu žalobcovi doposiaľ nevrátil, pričom nesporným bolo taktiež to, že ani žalobca nevrátil žalovanému predmet kúpnej zmluvy (predmetný stroj), ktorý sa fakticky neustále nachádza v jeho dispozícii (na pozemku jeho rodičov).

9. V tomto prípade sa žalobca od žalovaného domáha vydania bezdôvodného obohatenia v sume 20.000 eur, ktorú od žalobcu ako kupujúceho v súvislosti s kúpnu zmluvou zo dňa 27.02.2020 prevzal. Skutková podstata bezdôvodného obohatenia je tu daná ust. § 451 ods. 2 OZ, t. j. ide o plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, a to v dôsledku odstúpenia od zmluvy v zmysle § 48 OZ. Odstúpením od kúpnej zmluvy zo dňa 27.02.2020 žalobcom sa táto zrušila. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Z tohto ustanovenia potom jednoznačne vyplýva, že v prípade zrušenia zmluvy (odstúpením) je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. To znamená jediné, že v danom prípade je žalobca povinný vrátiť žalovanému predmet kúpnej zmluvy (stroj) a žalovaný kúpnu cenu (vo výške 20.000 eur). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie z 28.03.1975 sp. zn. Cpj 34/74 - R 26/1975, podľa ktorého nárok na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je zo zákona v zmysle § 457 ods. 1 a § 76 OZ (teraz § 560 OZ) podmienený tým, že ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť. To platí aj v opačnom prípade, v ktorom by predávajúci žaloval o vrátenie predanej veci. Aj takejto žalobe by súd mohol vyhovieť len vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy na vrátenie plnení z oboch strán. Uvedené teda znamená to, že ak sa za situácie zrušenia kúpnej zmluvy (odstúpením) chcel žalobca ako kupujúci úspešne domáhať vrátenia ním zaplatenej kúpnej ceny vo výške 20.000 eur žalovaným ako predávajúcim, bolo jeho povinnosťou podať takú žalobu, pri ktorej by pri formulácii žalobného návrhu (petitu) rešpektoval, resp. vyjadril túto vzájomnú viazanosť na vrátenie navzájom prijatých plnení z predmetnej kúpnej zmluvy. To však žalobca neučinil, nakoľko sa domáhal len vrátenia plnenia v jeho prospech, t.j. vrátenia kúpnej ceny vo výške 20.000 eur, bez vyjadrenia povinnosti na jeho strane, t.j. vrátenia predmetu kúpnej zmluvy (stroja) žalovanému. Takýto nedostatok potom viedol súd k zamietnutiu žaloby (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/480/2014 zo dňa 23.09.2014). Súd prvej inštancie v tejto súvislosti uviedol, že na vzájomnosť plnenia poukazovala vo svojom vyjadrení k žalobe aj žalovaná strana, aj súd prvej inštancie poukázal na to, že v danom prípade sa jedná o synalagmatický (vzájomne podmienený) záväzok, načo však žalujúcou stranou nebolo žiadnym spôsobom procesne reagované. Nárok žalobcu na vrátenie kúpnej ceny zo zrušenej kúpnej zmluvy je nárokom podmieneným zo zákona (§ 560 OZ), záväzkom vrátiť žalovanému to, čo od žalovaného dostal za kúpnu cenu, ktorej vrátenia sa domáha, inak by bol totiž naďalej žalobca bezdôvodne obohatený. Nešlo tu pritom o faktické odovzdanie predmetu kúpnej zmluvy žalobcom žalovanému, ale o právne odovzdanie, t.j. vrátenie žalovanej sumy ako kúpnej ceny proti vráteniu predmetu kúpnej zmluvy (stroja).

10. Na tomto závere nič nemení ani prípadná argumentácia žalobcu, ktorý súčasne tvrdil, že kúpna zmluva zo dňa 27.02.2020 je neplatnou. Jednalo by sa o totožný procesný postup, a to vzhľadom na ust. § 457 OZ, ktorý rieši situácie pri jednak zrušenej zmluve, ale i pri neplatnej zmluve. Právna argumentácia žalujúcej strany v tom smere, že od kúpnej zmluvy účinne odstúpil žalobca a súčasne že predmetná kúpna zmluva je neplatnou, je z právneho hľadiska nemožná, lebo odstúpiť možno len od platne uzatvorenej zmluvy. A teda buď bola predmetná kúpna zmluva zo dňa 27.02.2020 platne uzatvorená a potom mohol od nej žalobca účinne odstúpiť, alebo bola táto kúpna zmluva neplatnou (od samého začiatku akoby neexistovala), čo by však neumožňovalo od nej odstúpiť. Pre rozhodnutie tohto sporu nebolo potrebné zisťovať, či predmetná kúpna zmluva bola platne uzatvorená (a žalobca od nej účinne odstúpil) alebo neplatná, keďže právnym následkom by bol pri oboch možnostiach vznik bezdôvodného obohatenia na oboch zmluvných stranách. Petit žaloby bol daný, súd ním bol viazaný, no tento nebol použiteľný (právne akceptovateľný) na možné kladné rozhodnutie sporu v prospech žalobcu. Súd v tejto súvislosti uviedol, že nemal vo vzťahu k žalobcovi v tomto smere poučovaciu povinnosť, nakoľko išlo o hmotnoprávnu rovinu sporu a navyše žalobca bol aj zastúpený osobou právne vzdelanou

(advokátom). Keďže žalobný návrh neumožňoval súdu vyjadrenie vzájomnej viazanosti reštitučnej povinnosti sporových (zmluvných) strán vo výroku rozsudku, nemohol súd žalobe vyhovieť a túto z uvedeného dôvodu výrokom I. zamietol.

11. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že plne úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, keďže žaloba žalobcu bola zamietnutá. Súd prvej inštancie sa vysporiadal pri rozhodovaní o náhrade trov konania aj s tým, že žalobcovi bolo v priebehu konania priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, čo samo o sebe nie je dôvodom, aby žalobcovi nebola uložená povinnosť na náhradu trov konania úspešnej protistrane, pričom bolo zistené, že žalobca je v súčasnosti zamestnaný, dosahuje príjem cca. 950 eur, má jednu vyživovaciu povinnosť, má bežné výdavky, a teda súd prvej inštancie nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mu bránila uložiť žalobcovi (ako neúspešnej sporovej strane) povinnosť na náhradu trov konania žalovaného (ako úspešnej sporovej strane).

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil právne § 365 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/, h/ CSP a vecne tým, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané predčasne a bez náležite zisteného skutkového stavu veci, pretože konanie má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal všetky potrebné dôkazy, dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, skutkový stav neobstojí a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Žalobca v odvolaní poukázal na to, že kúpna cena za predmet kúpnej zmluvy nebola iba 6.000 eur, ale až 20.000 eur, pričom táto suma nie je uvedená v predmetnej kúpnej zmluve. O uvedenej skutočnosti svedčí aj inzerát na internetovej stránke, ktorý predložil žalobca ako dôkaz v konaní. Žalobca už za krátku dobu po kúpe predmetného stroja zistil, že uvedený stroj má vážne vady. Následne sa obrátil na servis, ktorý vykonáva opravu uvedenej značky stroja, ktorý mu mailom zo dňa 06.04.2020 oznámil, že predbežná cena opravy je 6.000 - 7.000 eur. Žalobca si Pokusom o zmier 1 voči žalovanému uplatnil právo zo zodpovednosti za vady uvedeného stroja a žiadal žalovaného, aby vady stroja odstránil na vlastné náklady v lehote najneskôr do 15 dní. Zároveň uviedol, že stroj je neupotrebitelný a v prípade, ak nebudú vady stroja v určenej lehote žalovaným odstránené, odstupuje od zmluvy zo dňa 27.02.2020. Z odpovede žalovaného je preukázané, že ešte pred uzatvorením kúpnej zmluvy vedel o tom, že predmetný stroj mal prasknutý rám a tento mal byť opravený, avšak žalobcu o tejto skutočnosti neinformoval. Je tu predpoklad, že pokiaľ by o tejto vade žalobca vedel, k uzatvoreniu zmluvy by nedošlo. Preto toto konanie žalovaného považuje žalobca za konanie v rozpore z dobrými mravmi ako aj obchodnými zvyklosťami. Zo strany žalovaného bol uvedený do omylu. Žalobca tiež poukázal na to, že suma 14.000 eur, ktorú zaslal na účet F. E., je v danom prípade plnením bez právneho dôvodu a uvedená suma nemala byť zaslaná uvedenej osobe, pretože táto osoba nebola účastníkom zmluvného vzťahu. Žalobca tiež poukázal na to, že Faktúra č. 12000006 zo dňa 27.02.2020 na sumu 6.000 eur nebola vystavená v súlade z predmetnou kúpnu zmluvou, keďže je v nej uvedené, že „fakturujem za vykonanie zemných prác od 1.2.2020 do 29.2.2020“, pričom nič také žalovaný pre žalobcu nevykonal. Žalovaný vo svojej odpovedi na pokus o zmier zo dňa 04.05.2020 požadoval pristavenie stroja v stave, v akom bol žalobcovi odovzdaný, čo bola a je nereálna požiadavka s tým, že žalobcovi bude vrátená suma zálohy vo výške 14.000 eur a zvyšná časť 6.000 eur bude ponechaná ako zábezpeka pre odstránenie poškodenia svojpomocne a následne bude znížená o náklady vynaložené na opravu. Žalovaný tak v skutočnosti uznal pohľadávku žalobcu voči jeho osobe vo výške 14.000 eur. Žalobca v následnej odpovedi uviedol, že trvá na tom, aby mu žalovaný sumu 14.000 eur zaslal vopred na jeho bankový účet v lehote 14 dní a to ešte pred dovezením a pristavením pracovného stroja na jeho adresu. Až po pripísaní sumy 14.000 eur na účet žalobcu by zabezpečil prevoz predmetného stroja na adresu žalovaného, pričom žalobca požadoval, aby pri prevzatí stroja na adrese žalovaného mu žalovaný vyplatil aj sumu 6.000 eur. Žalobca nesúhlasil s ponechaním sumy 6.000 eur ako zábezpeky pre odstránenie poškodenia. Žalobca ďalej uviedol, že v zmysle § 597 ods. 1 OZ došlo uplynutím 15 dní od doručenia Pokusu o zmier 1 k platnému a účinnému odstúpeniu žalobcu od zmluvy zo dňa 27.02.2020. Na strane žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 OZ. Žalobca poukázal na ustanovenia § 457 a zároveň sa dovoľával absolútnej neplatnosti zmluvy zo dňa 27.02.2020 podľa § 3 a § 39 OZ, pretože mal za to, že bol zo strany žalovaného uvedený do omylu. Preto sa mal súd prioritne zabrať namietanou absolútnou neplatnosťou právneho úkonu a až po tom, ak by dospel k záveru, že zmluva je platným úkonom, mal riešiť otázku bezdôvodného obohatenia. Súd sa platnosťou či neplatnosťou zmluvy nevysporiadal a

doslova „preskočil“ dokazovanie, ktoré bolo vykonané neúplne, keď nevypočul žalobcu ani žalovaného. Preto sa javí rozhodnutie súdu ako predčasné a tiež nepreskúmateľné. Súd bez riadne vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade sa jedná o synalagmatický vzťah a že žaloba je nedôvodná. Podľa žalobcu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zakonzervoval protiprávny stav a porušil základné princípy civilného sporového konania. Konajúci súd tiež podľa názoru žalobou zásadným spôsobom porušil žalobcove právo na spravodlivý proces. Žalobca sa viackrát osobne dostavil na pojednávanie na Okresný súd Skalica spolu so svojim právnym zástupcom, no žalovaný sa na pojednávaní nezúčastnil ani raz a ani raz sa riadne neospravedlnil. Žalobca v celom rozsahu zotrval na jeho žalobe zo dňa 11.07.2020.

14. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu – žalobcom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

16. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 20.000 eur z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný ako predávajúci od žalobcu ako kupujúceho v súvislosti s kúpnu zmluvou zo dňa 27.02.2020 prevzal. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a tiež v závislom výroku II. o náhrade trov konania.

17. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

18. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok odvolateľa uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené a preskúmaný rozsudok je vecne správny. Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre meritórne rozhodnutie, pričom sa vysporiadal s podstatnými argumentmi oboch strán sporu a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na písomné vyhotovenie napadnutého rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

21. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že medzi účastníkmi po odstúpení od zmluvy vznikol vzťah z bezdôvodného obohatenia, obsahom ktorého je povinnosť vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. Vzhľadom na uvedené bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobca sa nemohol domáhať vrátenia kúpnej ceny bez toho, aby vo svojom návrhu (žalobe) vyjadril vzájomnosť a podmienenosť práv a povinností účastníkov.

22. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

23. Z predmetného zákonného ustanovenia, ale aj zo súdnej praxe vyplýva, že ustanovenie § 457 OZ upravuje okrem spôsobu aj rozsah povinností účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy k vráteniu vzájomného plnenia a uplatní sa v prípade, že na základe obojstranne zaväzujúcej zmluvy si obidve strany plnili. Typicky obojstranne zaväzujúcou zmluvou je kúpna zmluva, kde sú práva a povinnosti oboch účastníkov zmluvy vzájomne podmienené, rovnako tak sú podmienené ich nároky na vrátenie už prijatých plnení, ak je ich zmluva neplatná alebo bola zrušená. Obidve zmluvné strany sú zároveň povinným i oprávneným z právneho vzťahu bezdôvodného obohatenia získaného plnením podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy. Tento synalagmatický vzťah vyplýva priamo zo zákona.

24. V nadväznosti na skutkové okolnosti prejednáwanej veci je potom nutné konštatovať, že pokiaľ si účastníci plnili podľa kúpnej zmluvy zo dňa 27.02.2020 (žalobca prevzal stroj a žalovaný prevzal kúpnu cenu 20.000 eur), vznikol medzi nimi synalagmatický záväzok zo zákona podľa § 457 OZ a obe strany boli povinné toto plnenie si vzájomne vrátiť, keďže žalobca tvrdil, že od kúpnej zmluvy odstúpil (zmluva sa zrušila) z dôvodov, že stroj má vady a je v nepoužiteľnom stave.

25. Podanou žalobou sa žalobca v dôsledku odstúpenia od kúpnej zmluvy domáhal proti žalovanému zaplata sumy 20.000 eur, čo predstavovalo zaplatenú kúpnu cenu. Nakoľko sám žalobca tvrdí, že kúpna cena v skutočnosti predstavovala sumu 20.000 eur (i s poukazom na ním predložený inzerát), a uvedené vyplýva aj z vykonaného dokazovania, nie je možné akceptovať jeho argumentáciu, že v danej veci došlo v prípade zaplata sumy 14.000 eur k plneniu bez právneho dôvodu. Z obsahu spisu potom vyplýva, že žalobca svoju žalobu ale nepodmienil aj vzájomným plnením, a to vrátením stroja žalovanému. Žalobca by sa mohol domáhať vrátenia svojho samostatného plnenia (kúpnej ceny) iba vtedy, ak by sám nemal povinnosť vrátiť žalovanému plnenie (stroj). Túto vzájomnú viazanosť plnení treba rešpektovať aj pri formulácii žalobného petitu. Pokiaľ žalobný petit nevyjadruje vzájomnú (synalagmatickú) viazanosť reštitučnej povinnosti účastníkov neplatnej alebo zrušenej zmluvy podľa § 457 OZ, t.j. povinnosť žalovaného plniť oproti splneniu povinnosti žalobcu voči nemu, takejto žalobe nemožno vyhovieť. Súd v tomto smere nemá poučovaciu povinnosť, pretože by išlo o poučenie hmotnoprávne. Z dôvodu, že žalobcom navrhovaný žalobný petit neobsahuje vzájomné plnenia, t. j. synalagmatický záväzok podľa § 457 OZ, nebolo možné žalobe vyhovieť.

26. Dôvody a závery rozsudku súdu prvej inštancie rešpektujú tak názory právnej teórie, ako aj súdnej praxe, ktorá je v skúmanej otázke stabilizovaná. Uvedené platí aj za situácie, kedy by kúpna zmluva uzavretá medzi stranami sporu bola neplatná, keďže ust. 457 OZ sa vzťahuje aj na takýto prípad, na čo správne poukázal súd prvej inštancie v bode 27. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy nemožno vidieť len v tej skutočnosti, že predávajúci predá stroj, ktorý má vady alebo ktorý je v stave, v akom by ho kupujúci nekúpil, keby bol o jeho stave informovaný. Ak predávajúci opomenul splniť informačnú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 596 OZ a ubezpečil kupujúceho nesprávne o vlastnostiach stroja, alebo ak dodatočne vyšla najavo vada, na ktorú kupujúci nebol upozornený, žiadna z týchto skutočností nezakladá neplatnosť kúpnej zmluvy, ale ide tu o zodpovednosť predávajúceho v zmysle ust. § 597 OZ, na ktoré v odvolaní poukázal aj žalobca.

27. Nárok na vrátenie kúpnej ceny z neplatnej alebo zrušenej zmluvy je zo zákona podmienený tým, že ide o vzájomnú reštitučnú povinnosť. Takejto žalobe by súd mohol vyhovieť len vtedy, keby vo výroku rozsudku mohol vyjadriť synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatnej či zrušenej zmluvy na vrátenie plnení z oboch strán. Vzájomná synalagmatická povinnosť strán neplatnej (zrušenej) kúpnej zmluvy nie je stotožniteľná s ustanovením § 216 ods. 2 CSP s danou možnosťou prekročiť návrhy strán sporu, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vysporiadania vzťahu medzi nimi. Plnenie z neplatného (zrušeného) právneho úkonu je v súlade s § 451 OZ jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, pre ktoré zákon stanovil v § 457 OZ osobitnú úpravu reštitučnej povinnosti. V prípade vrátenia plnenia z neplatnej (zrušenej) zmluvy podľa § 457 OZ nejde o prípad, v ktorom by z právneho predpisu vyplýval určitý spôsob vysporiadania vzťahu medzi účastníkmi, ako predpokladá ustanovenie § 216 ods. 2 CSP, ktoré súdu umožňuje prekročenie návrhu účastníkov, ale o zákonom danú podmienenosť nárokov zmluvných strán, ktorú treba zohľadniť pri rozhodovaní o ich právach a povinnostiach.

28. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že stroj, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy, žalobca nevrátil. Za tohto stavu súd prvej inštancie nemohol prekročiť žalobný návrh a rozhodnúť o vzájomnej povinnosti

oboch účastníkov zrušenej zmluvy vrátiť si poskytnuté plnenia. Žalobca mal v žalobnom návrhu vyjadriť synalagmatickú podmienenosť vzájomných plnení, keďže vec dospela do štádia súdneho sporu, kedy už nie je postačujúce, aby pripravenosť a ochota vrátiť protiplnenie žalovanému bola deklarovaná len vyjadreniami pred začatím konania alebo v priebehu konania. Súd prvej inštancie postupoval v konaní v súlade s ustanoveniami CSP. Uviedol stranám sporu predbežné právne posúdenie, z ktorého sa dal jeho záver jednoznačne predpokladať, a preto napadnutý rozsudok nemožno považovať za prekvapivý a nepredvídateľný. Napadnutý rozsudok je v súlade s princípom právnej istoty, keď spor bol rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou, pričom súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku podrobne, úplne a správne odôvodnil svoje právne závery premietnuté v zamietajúcom výroku rozsudku a tieto odôvodnil aj s odkazom na judikatúru (porovnaj R 26/1975, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 119/2014 z 19.03.2014, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/21/2022 zo dňa 28.03.2022, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 115/2008 zo dňa 26.02.2009).

29. Pokiaľ žalobca namieta, že súd prvej inštancie rozhodol predčasne, bez riadne vykonaného dokazovania a dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané, nesprávne vyhodnotil, sú tieto námietky právne irelevantné, pretože už len z dôvodu, že žalobcom navrhovaný petit žaloby neobsahuje synalagmatický záväzok podľa § 457 OZ, bolo potrebné žalobu zamietnuť. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie aj s prihliadnutím na princíp hospodárnosti konania.

30. Podľa ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2011) súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ako i odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Žalobca nedôvodne namietať v odvolaní nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, stanoviská procesných strán k prejednáwanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil právne závery, ktoré primerane vysvetlil. V posudzovanej veci odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keďže zrozumiteľne poskytuje odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Do práva na spravodlivý proces nepatrí súčasne právo strany konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami strany konania a jej právnymi názormi (viď rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04 a sp. zn. I. ÚS 50/04). Odvolací súd zároveň nezistil existenciu ďalšieho odvolacieho dôvodu v odvolaní žalobcu, ktorý by mal pre danú vec podstatný význam.

31. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku I. a v súlade s § 380 CSP i vo výroku II. o náhrade trov konania) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne mu náhradu trov konania nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).